

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Årgang 73 . Nr. 6

Juni

1988

(Hans Petersen foto)

Chr. IV malet af Albert Küchler. Festsalen Sorø Akademi.

Friskere end friskbagt

Mette **Munk**TM

Mette Munk A/S · Göteborggade 5, P.O. Box 9 DK 5100 Odense C. Danmark · Telephone 09 13 44 13

Soransk Samfunds 119. ordinære generalforsamling

tirsdag den 19. april 1988 på Hotel Tre Falke

Formanden Ib Juul bød velkommen til de omkring 45 fremmødte, og han mindedes de soranere, hvis død bestyrelsen i årets løb havde fået kendskab til.

1. Valg af dirigent

Formandens foreslog som dirigent Per Salting, som valgtes uden modkandidat. Han konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt og gav herefter ordet til formanden for

2. Aflæggelse af beretning

Formanden sagde: »I de seneste år har Soransk Samfund været meget aktivt. Jubilæum for skolen i flere afdelinger - Holberg-jubilæum - og i 1987 125 års fødselsdag for os selv.

Vi er ikke det ældste skolesamfund, men vi er så langt det største med et medlemstal på mere end 1700. Også det skolesamfund, der har den største aktivitet.

Først og fremmest via Soranerbladet, der når ud til alle medlemmer, og også frokosterne, der regelmæssigt afholdes hver måned, er en stadigt tilbagevendende aktivitet.

Samfundet blev stiftet 14. april 1862 ved et møde hos restauratør Vincent på Kongens Nytorv. Tanken var fostret af kammerherre Georg Grüner, Ravnstrup. En lysttur til Sorø blev arrangeret og endelig en fest og stiftende generalforsamling den 13. december på Hotel Phønix. Her samledes 150 soranere - vedtog love - og valgte den første bestyrelse med redaktør Carl Bille fra Dagbladet som formand. Det første kontingent - samfundsbidraget - blev på 2 rdl. årligt. I 1871 blev størrelsen overladt til medlemmerne selv, og fra 1882 og i mange år blev mindstekontingentet 2 kr. årligt. (Jeg ser i Academia Sorana, at det i 1961 blev 20 kr. årligt. Medlemstallet i 1865 var på 132 - i 1961

Den lille Fyrsteskolé 1584-1585

Christian IV. Født 12.4.1577 (Frederiksborg), død 28.2.1648 (Rosenborg). Søn af Frederik II (1534-88) og Sophie af Mecklenburg (1557-1631). - Gift 1. 27.11.1597 (Haderslevhus) med Anna Cathrine af Brandenburg, født 26.6.1575 (Wollmerstedt), død 29.3.1612 (København). Datter af kurfyrst Joachim Frederik af Brandenburg (1546-1608) og Cathrine af Kyrstrin (1541-1602). - Gift 2. 31.12.1615 (til venstre hånd) med Kirstine Munk, født 6.7.1598, død 19.4.1658 (Boller). Datter af statholder i Norge Ludvig M. (1537-1602) og Ellen Marsvin (1572-1649).

Frederik II fortalte Hans Mikkelsen, da han antog ham til prinsens lærer, at han selv aldrig havde lært noget ordentligt, og det skulle sønnen ikke udsættes for. Derfor skulle Hans Mikkelsen anvende »til-

børlig strengthed« og ikke »lade ham have sin egen vilje«. 10.8.1584 begyndte skolegangen i Sorø. Endnu er bevaret stilebøger fra prinsens tidlige skolegang her og andre steder. De er skrevet med en tydelig og forbavsende sikker latinsk skrift og indeholder moralske sentenser, ofte gentaget over 100 gange. En lyder: Hør gierne den Fattige og svar ham venlig og sagtmodig, reed den, som skeer Vold fra dem, som giøre Uret, og vær uforfærdet, naar Du skal dømme. I en anden stilebog forfattede prinsen selv 666 småbreve på latin, deraf 387 med dansk oversættelse. Sorø-opholdet varede kun til marts 1585, da prinsen blev syg og hentet tilbage til Frederiksborg. Dermed opløstes den lille fyrsteskolé i Sorø.

Selv et forsøg på en kort biografi af Christian IV vil være unødvendig. Som det er sagt, har vel »ingen konge af det oldenborgske hus stået folkets hjerte nærmere end Christian IV«.

Torben Glahn.

var det 1141 medlemmer – og altså i dag ca. 1700).

Jysk afdeling kan i år fejre 50 års jubilæum, idet generalforsamlingen den 30. april 1938 godkendte vedtægterne for den jyske afdeling.

Fynsafdelingen fulgte lige efter, idet dens vedtægter blev godkendt året efter, 22. april 1939.

125 års fødselsdagen blev fejret den 12. december. Ikke på Phønix – af gode grunde – men i Odd Fellow palæet. Vi var 150 – spændende fra årgang 1914 til 1987. Chorus Soranus under ledelse af Knud Vad sang soranske sange, som vi husker dem. Arne Østergaard holdt en god tale – både som rektor gennem 23 år og som dimittend fra skolen. Adskillige bragte hilsener – mange flere ville gerne have gjort det – og bagefter gik dansen lystigt til 2 orkestre. Ikke mindst skoleorkesteret var i pagt med tiden, som vi, der har børn og børnebørn i den alder, kender det. Men det var utvivlsomt, at de mange unge soranere, der var med, nød det. Jeg skal undlade de ældre soraneres opfattelse af orkesteret!

Men vi havde en god aften. Dertil bidrog, at vi kunne fejre vinderen af jubilæumskonkurrencen: Kostskolens betydning i dag. Præmien på 10.000 kr. blev vundet af Kritte Hoffritz, student fra Sorø Akademi 1987. Der kom ikke mange bidrag – men de, der kom, var spredt over ganske mange kostskoler. Det var rart, at det blev en soraner, der vandt – og med en særdeles begavet og indholdsrig kronik. Den har været aftrykt i Soranerbladet, og man vil give mig ret i, at den er god. Den har i øvrigt senere stået i adskillige blade og tidsskrifter.

Jeg skal omtale en række arrangementer. En godt besøgt tur til soranske steder, vi forsømte, under kyndig ledelse af Ranvig og Saxtorph, samlede god tilslutning – 40 i alt. Bjernede Rundkirke, Fjenneslev-lille kirke, Vester Broby kirke, Tersløsegård er nogle af navnene. Det var vores trofaste gammelsoraner Mogens Boisen, der havde fostret ideen til denne tur og

holdt på den – desværre nåede han ikke at opleve den. Han døde som bekendt den 22. juni.

Årsfesten samlede god tilslutning. Vi var 134 i alt til middagen – knap så mange dimittender som vanligt. Saxtorph holdt en meget påskønnet rustale. I kirken forud havde to unge soranere fra henholdsvis 68 og 85 spillet og sunget, bl.a. nye sange af Otto Mortensen til digte af Ingemann: Verdensfreden og af Oehlenschläger: Sorøe.

Det er meget påskønnelsesværdigt, at vi stadig må holde festen på Akademiet. Det giver rammer, der løfter festen. Og rent praktisk muliggør det, at unge soranere, der den aften opholder sig i Sorø, for en mindre betaling kan være med til dansen efter middagen. Der var mange – ca. 70. Og de, der tror, at generationerne ikke kan mødes, skulle se, når lancieren samler fuldt hus i festsalen.

Frokosterne har som sædvanligt været afholdt den første torsdag i måneden. Vi har nu fået reserveret et fast lokale – og et fortrinligt sådant – på restaurant Prag. Tilslutningen er meget svingende. F.eks. var der i januar kun 13, men her i denne måned 22. Vi har haft mange gode og instruktive talere. Naturligvis alle gammel-soranere eller lærere fra Sorø Akademi. Sidst lektor Jan Nielsen, der fortalte om sin bog om Vængets historie, en perle, der næsten må være uundværlig for dem, der har boet dér mellem 1927 og til nedlæggelsen i 1973.

Ved sidste års generalforsamling blev for første gang vist filmen Tvang og Trivsel: 1958-81. En film, der skildrer livet på Sorø Akademi gennem disse år. Optaget og bearbejdet af Sv. Erik Worm og Svend Ranvig. Jeg har haft lejlighed til at konstatere, at den ved forskellige studenter- og realistjubilæer i 1987 var et meget centralt led. Jeg tror, vi i den film har fået noget, der kalder minderne frem om vores skoletid i helt enestående grad. Det er en pionerindsats, der her er øvet.

Cricketklubben Soranerne er en aktiv klub. Førsteholdet rykkede ganske vist ned

i 3. division, men der er håb forude. Der er interesse for cricket på skolen, og sponseret af bl.a. Soransk Samfund træner Hans Henrik Nissen og Ole Hüchelkamp eleverne. Og så har Herlufsholm endelig fundet cricketrekvisitterne frem – efter 50 års pause – så der igen kan blive kostskolekampe i cricket.

I Sorø var der i forbindelse med studenterholdet 1987 en del diskussion, idet nogle af alumnerne i et brev til undervisningsministeren kritiserede, at der ikke længere er et præfeks-system på skolen. Det har der ikke været hele tiden, men det blev indført under den forrige rektor og altså nu igen afskaffet. Det er helt klart skolens rektor og lærerstab, der lægger den pædagogiske linie, og det er også forståeligt, at et præfeks-system med ikke demokratisk valgte præfekter, der har myndighed over deres kammerater, kan forekomme ude af trit med det, der ellers lægges op til i uddannelsessystemet.

Sagen gav anledning til meget avis-skriveri. Men det er mit bestemte indtryk, at også de nuværende kostskoleelever er særdeles glade for deres skole, rektor og lærere. Det viser sig også, at Sorø Akademi, som nu er den eneste statsskole blandt landets gymnasier, klarer sig overordentlig fint, når det gælder optagelse af 1. g'ere. Det gælder bestemt ikke alle skoler! De årgange, der nu melder sig, er ikke nær så talrige som de seneste års.

I forbindelse med jubilæet fik bestyrelsen en opfordring til at udsende en revideret medlemsliste til alle medlemmer. Jeg havde håbet, den var nået at blive færdig til i aften, men det lykkedes ikke. Den vil i stedet i nærmeste fremtid blive sendt til alle. Forhåbentlig vil den også blive brugt i medlemsakkvisitionen. Det vil fremgå, hvem der er medlemmer i hver årgang, og vi kender garanteret alle nogen, der – endnu – ikke er det.

Til slut en tak til Soranerbladets redaktør. Svend Ranvig laver et fremragende blad, som vi alle glæder os til at læse, når det kommer. Det er bindeleddet, vi ikke kunne være foruden.

Tak også til bestyrelsens øvrige medlemmer. Alle er med til at føre den 125 år gamle forening et godt stykke videre.

Robert Riis takkede bestyrelsen – og navnlig formanden, hvis job han af erfaring vidste var forbundet med temmelig meget arbejde. Han var specielt glad for at have hørt, at skolen havde det godt, og han mente, at det ville være interessant, om Erling Kristensen kunne lokkes til at komme og fortælle om skolens funktion og dagligdag, som nok var anderledes, end mange af os kendte den.

Ib Juul fandt, at det var en vældig god idé f.eks. til en frokost – og det ville naturligvis blive bekendtgjort i Soranerbladet.

Per Salling supplerede med at anbefale at abonnere på skolens kontaktblad Phoenix.

Herefter blev formandens beretning godkendt.

3. Fremlæggelse af regnskab for 1987

a) Kassereren *Finn Harlang* gennemgik de enkelte poster på regnskaberne for Samfundet, Bladet og Bladfonden.

Age Krebs mente, at formandens eneste smil under beretningen fremkom ved meddelelsen om, at cricketklubben var rykket ned i 3. division. Men – det ville blive bedre, ikke mindst fordi Soransk Samfund støttede med en træner til elevholdet. Der er mange virkelig gode talenter på skolen. Men når man nu havde betalt ca. 7000 kr. til træner i 1987, hvorfor ville man så sætte dette ned til 3000 kr.?

Finn Harlang svarede, at det ikke var hensigten at forringe træningen, og indenfor rimelighedens grænser ville man nok betale de regninger, der blev præsenteret.

Regnskabet blev godkendt.

b) *Karen Jensen* oplyste som legatbestyrer, at det havde været et hårdt år for legaterne, og at det var blevet besværligt at have med at gøre på grund af diverse blanketter, der nu skulle udfyldes.

Fondsregisteret havde henstillet, at »De gamle Soraneres jubilæumsfond« ophæves, og det sker derfor. 1/3 af kapitalen tilflyder Soransk Samfund, 2/3 Understøttelsesfonden.

Møllejejer Fr. Jørgensens legat sammenlagt med legatet til efterladte.

Linds legat var uddelt til Aa. Kann Rasmussen til biografi-supplement og til Jan Nielsen til bogen om Vænget.

Af Bruuns legat, som ikke kan søges, var et beløb givet som tilskud til udsendelse af medlemslisten.

De øvrige legatmodtageres navne blev læst op.

Karen Jensen mindede om, at det nu – af hensyn til skattemyndighederne – også er påkrævet at oplyse cpr. nr. i legatansøgningerne.

Der var ingen bemærkninger fra salen.

4. Budget 1988

Kassereren gennemgik det omdelte budget og nævnte igen, at cricket-beløbet om nødvendigt ville blive forhøjet.

5. Indkomne forslag

Ingen.

6. Valg af medlemmer til bestyrelsen

Efter tur afgik Ib Juul, Charlotte Clasen, Karen Jensen, Per Salling, Bodil Wille Boisen og Thyge Winther-Jensen, der alle var villige til genvalg. Der fremkom ingen andre forslag, og de nævnte valgtes.

Bestyrelsen har derefter følgende sammensætning:

Hans Andersen '51
Mette Birkedal '86
Finn Harlang '45
Charlotte Clasen '81
Karen Jensen '65
Ib Juul '47
Erling Kristensen
Bodil Wille Boisen '66
Per Salling '73
Olaf Teusch '49
Thyge Winther-Jensen '54

7. Kontingentsættelse

Kassereren foreslog kontingentet forhøjet med 10 kr. til 100 kr. om året for almindelige medlemmer og 65 kr. for junior- og seniormedlemmer. Begrundelsen var ganske enkelt, at alting var blevet dyrere siden sidste forhøjelse i 1983.

8. Valg af revisor

E. Lüdgers Thomsen genvalgtes.

9. Eventuelt

Hermold Lannung ville gerne vide, hvordan det gik med mindetavlerne i Klosterporten. *Ib Juul* oplyste, at bestyrelsen havde drøftet sagen og i princippet var enig i den, men man mente stadig, at skulle det gøres, skulle det gøres godt, og der ville sikkert ikke være råd før om 2-3 år. *Lannung* sagde hertil, at det ville være let at få bidrag til et sådant projekt fra forskellige private fonde. *Ib Juul* svarede, at det ville man så forsøge.

Saxtorph bad om, at man fandt et andet sted til frokosterne. Han syntes, maden var noget mismask og alt for dyr, og han fandt betjeningen langsommelig. *Ib Juul* svarede, at her var for en gangs skyld noget, han var helt uenig i. Han syntes, maden var fremragende, men måske nok lidt dyr. Betjeningen fandt han heller ikke dårlig, for det var ikke let at servere eller opkræve penge, når der også skulle tages hensyn til ikke at forstyrre talere m.v. Det var i øvrigt en meget vanskelig ting at finde et sted, hvor vi kunne have selvstændigt lokale, og hvor vi var velkomne uden forudgående tilmelding, hvad enten vi var 5 eller 25. Hos Prag har vi en aftale om at betale 300 kr. for lokalet, når fremmødet er under 15.

Holm-Petersen mente, at det meget varierende deltagerantal skyldtes, at der simpelthen var for lidt PR for frokosterne i bladet. *Ib Juul* opfordrede til, at andre – som han selv – aftalte med kammerater at mødes til frokoster. *Toll* og *Fink* tilsluttede sig kritikken af Prag; de syntes, maden var kedelig. *Margit Salling* forsvarede såvel mad som tjenere, men gjorde i øvrigt opmærksom på, at det slet ikke var noget problem at få noget andet end platten at spise, og at tjenerne var meget hjælpsomme også i den retning.

Hermed sluttede generalforsamlingen i det nyindrettede Tre Falke. Formanden takkede dirigenten for en glimrende debut. Som referant: *Bodil Wille Boisen*. Som dirigent: *Per Salling*.

Kronprins og menneskebarn

Frederik VI's barnelege 1771, redigeret af *Christian Gether*, museumsinspektør ved Kunstmuseet i Sorø, tilegnet Sorø Kunstmuseums Venner i anledning af 50 års jubilæet den 25. maj 1988. 185 sider.

Bogen er skrevet på dansk med en sideløbende tysk oversættelse, idet der er tale om en vandreudstilling, der skal til Boman-Museum i Celle i Hannover og til museer i Flensborg og Düsseldorf i de kommende år.

Det er en statelig publikation i stort format med mange illustrationer, og halvdelen af bogen anvendes til gengivelse af de 57 kendte tegninger og stik af Mandelberg og Kramer, hvoraf 46 er deponerede i Sorø Kunstmuseum af Sorø Akademis Bibliotek, der har modtaget dem i 1827 som et led i tidligere hofmarskal Johan von Bülow's meget værdifulde testamentariske gave, der omfattede hans store bogsamling og en række kunstværker: Dajons buste af Fred. VI som konfirmand 1784, Jens Juuls portrætter af Fred. VI og dronning Marie fra 1790, en stor manuskript-samling og de her omtalte tegninger og en stabel tegninger og akvareller, der også er deponerede på Kunstmuseet i Sorø. Frederik VI tegningerne må Bülow have købt på auktionen efter professor Mandelberg i 1786.

Jubilæumsskriftets indhold fordeles sig på en række artikler. *Chr. Gether* har skrevet forordet, hvori baggrunden trækkes op. Fred. VI's fødselsår er forkert, det er 1768, ikke 1767! I øvrigt redegøres for senere værker om Struensee, der måske ikke var så slem som tidligere antaget. *Svend Cedergreen Bech* har udfærdiget en tidstavle over begivenhederne, og *Chr. Gether* fortsætter med et overblik over kunstens udvikling i Danmark fra Frederik V's rytterstatue på Amalienborg slotsplads til Bissens statue af Frederik VI i Frederiksberg have. I disse 100 år er der en udvikling fra den monumentale rytterstatue med kongen i romersk triumfator-

dragt til borgerkongen, afslappet midt iblandt sit folk. Heri indgår også Peder Als' idylliske udkast til et maleri af den lille kronprins og hans mor i Rousseau-stil på Hirschholm slot, et maleri, der aldrig blev malt på grund af begivenheder-nes udvikling.

Sv. Cedergreen Bech skriver om Struensee og vurderer hans indsats på baggrund af alle de oplysninger, der efterhånden findes, og søger at dele sol og vind lige.

Vagn Skovgaard-Petersen skriver om ideer bag idyllen, brudstykker af et pædagogisk program. Tegningerne giver nok et forkert indtryk af idyl. Ideen bagved var fysisk hærddning, en naturlig opdragelse i stil med Rousseaus: »Emile«, og han forklarer tegningerne som et forsøg fra Struensees side på at motivere den pædagogiske idé bag kronprinsens opdragelse.

Folke Kjems har skrevet et afsnit om billedsuiten og dens tegninger, der blev udført i 1771, hvoraf de 46 hører til Bülowssamlingen. Ialt er der 7 raderinger og 52 tegninger. 4 tegninger blev solgt på auktionen efter Bülow's død i 1827, og der er ingen forklaring på, hvorfor de er blevet skilt fra de øvrige tegninger. Denne meget spændende artikel går i detaljer med de enkelte tegninger og vurderer dem hver for sig og udskiller en særlig gruppe, der har været forlæg til en tænkt udsmykning af Frydenlund slot.

Med denne bog har vi fået en grundig skildring af denne dramatiske og spændende periode i Danmarkshistorien, og den smukke gengivelse af en lang række af periodens kunstværker er et ekstra plus.

Til lykke med jubilæet!

Den omtalte udstilling er åben til den 12. juni fra kl. 10-16.

Red.

Sorø Kunstmuseum

Den tidligere omtalte plan med at bygge et nyt museum på Parnasgrunden måtte opgives, fordi Richard Mortensenprojektet stillede for store krav, der krævedes flere kvadratmeter, end Statens Museum for Kunst har i udstillingsareal, og projektet ville komme til at koste ca. 50 millioner kroner.

Nu lyder nye toner. I jubilæumsbogen »Sorø i billeder« oplyses det på side 115, at landsretssagfører *Hermod Lannung* (S 14) har besluttet at testamentere sin meget værdifulde malerisamling af russisk kunst fra 1870-1930, suppleret med en sjælden samling af russiske ikoner fra tidsrummet 1600-1850 til museet.

Sorø Kunstmuseums bestyrelse har taget under overvejelse at flytte Sorø Kunstmuseum til Parnasgrunden, og museets formand statsamtmand Bodil Panild arbejder igen på at skaffe den fornødne økonomiske baggrund herfor, så alle de magasinerede kunstværker og den sidste storslåede gave kan udstilles under mere tilfredsstillende forhold.

Lørdag den 7. maj åbnedes en udstilling af Mandelbergs tegninger af kronprins Frederiks (VI) barnelege 1771, der er deponerede af Sorø Akademis Bibliotek. Den er nok værd at se, hvis din vej falder forbi inden den 12. juni. Museet er åbent daglig kl. 10-16..

Sorø Bys 350 års jubilæum som købstad den 27. april

Selvom de egentlige købstadsprivilegier var gået tabt i tidens løb, formentlig ved akademibygningsens brand i 1813, skulle jubilæet selvfølgelig fejres, og heldigvis var det godt vejr, da den egentlige højtidelighed fandt sted på gårdspladsen i De unge Herrers Gård, hvor trappen op til første sal viste sig velegnet til talerstol. Borgmester Ib Trojborg fik af Privatbankens direktør Bent Christensen overrakt en fornem borgmesterkæde, hvortil der var indsamlet 60.000 kr. Den er fremstillet af sølvmedeparret Margit og Walther Lund, og på kædens enkelte led er gengivet karakteristiske bygninger inden for kommunens område og selvfølgelig byvåbnet. Kæden skal bæres med værdighed, og borgmesteren må have specielle kroge syet i jakken for at holde den på plads!

Desuden overrakte redaktør *Oscar Lünell* på Jul i Sorøs Venners vegne det smukke nedenfor omtalte jubilæumsskrift, der med stor fondsstøtte netop kom til jubilæet.

Begyndelsen til det var beskeden, men bogen voksede i takt med fondsstøtten fra

48 sider til 124 sider med 250 illustrationer.

Ib Hahn Andersen tilsagde på Bikubens Fonds vegne økonomisk støtte til at gøre jubilæet festligt ved musikalsk underholdning.

Sorø Amts Museum udstillede en skalamodel af Sorø By fra 1682 og bød på stegt pattegris og smagsprøver af mad fra Christian IV's tid. Allerede fra morgenstunden ankom Christian IV selv i lektor Sten Jensens (S 65) skikkelse med en rød rose i hånden, som han overakte borgmesteren i anledning af folketingsvalget. Hvem ved, om ikke Sten en skønne dag kommer til at bære borgmesterkæden?

Hans ankomst fejredes ved fælles kaffebord med wienerbasser på Torvet og en danseopvisning af unge mennesker i renæssancekostumer.

S 88 OBS! S 88

Gratis medlem

af Sorø Samfund i et år

Hvis du vil være gratis medlem i ét år, få Sorøbladet tilsendt og indbydes til årsfesten i oktober, må du udfylde og indsende vedlagte kort til kassereren.

Gør det hellere med det samme!

Gammelsoraner Idrætsdag

Nu igen! Så er det tid for gammelsoraner idrætsdag:
Lørdag den 3. september 1988

Dagens forløb:

- Morgenmad for cricket og O-løb
- Velkomst og frokost for alle idrætsaktive
- Sport og andre spændende aktiviteter hele eftermiddagen
- »Løbende« salg af forfriskninger
- Te, kåring og anføreltaler i spisesalen
- Middag i skolens hal

Menu: Helstegt oksehøjreb (åben grill)
 Gourgette gratin
 Årstidens salat
 Hjemmbagt brød

Alt tilberedt af kokke fra Falsled Kro og Kong Hans

Fest, video og musik leveret af gammelsoraner, disc-jockey
Philip Lundsgaard
Tidligere The Voice nu Radio Uptown.

Alle deltagere modtager detailprogram i august.

Yderligere oplysninger:

Uffe Fink Jensen 01 58 29 59, Lars Olsen 01 55 28 80
Henrik Jelert 01 58 99 34, Henrik »Fyn« Lund

Måske en idé til dig?

- Stort Soranermærke kr. 10,00.
- Soraner-slips i mørkeblåt, gråt og sort med skolemærket – kr. 75,00.
- Blazer-mærke med guldrækkeri og alt det dyre – kr. 90,00.
- Soraner-mærket til joggingtøj, skjorter m.m. – kr. 5,00.

Alt inclusive porto.

Send check til:
adjunkt Per Højland
Klosterporten
4180 Sorø.

Tilmelding til Idrætsdag den 3. september 1988
(Tilmeldingsfrist d. 1. august)

Navn: _____

Årgang: _____ Tlf.: _____

Adresse: _____

Ønsker at deltage i følgende sportsgrene:
(Prioriter 3 sportsgrene med tallene 1-3)

Fodbold	O-løb	Cricket

Volley	Basket	

Hyggemarch Sorø sø rundt _____		

Der vil blive oprettet pighold i fodbold, volley og basket.

Antal personer (husk familie og venner): _____

Ønsker at deltage i:

Idrætsdagen (20,00 kr. til adm.omkostninger) _____

Middag og fest (100,00 kr.) _____

Idrætsdag, middag og fest (100,00 kr.) _____

Beløbet vedlægges tilmeldingen, der sker til:

Sorø Akademis Skole
Administrationen
4180 Sorø

HUSK at mærke kuverten »Ju-bi«

Kontakt gamle skolekammerater; det er ikke nødvendigt at være medlem af Soransk Samfund for at deltage.

Festkomiteen.

Frokosten den 5. maj

Det blev en udsøgt, intim frokost for de få. Ingen fik ringeste anledning til at »holde kæbe«, som ridderen sagde. Alle snakkede løs om allehånde interessante materier. Som sædvanligt havde Dan en masse fængslende på hjerte, ikke mindst da vi kom ind på arkitektens arbejde: som oftest masser af viderværdigheder i disharmoni med bygherren. »Hvad forstår man i øvrigt ved en arkitekt?«, spurgte Dan og svarede selv: »En murersvend der kan latin!« ... Tyg lidt på den!

Vi var syv omkring det runde bord: Nestor og æresmedlem *Dan Fink '27*, *Arne Stauning '29*, *Carsten Jepsen '30*, *Jørgen Tholl '33*, *Paul Rantzau '37*, *Hans Kiesow der Wurm genannt '73*, *Hans Runge* fejlagtigt kaldet *Klaus '87*.

Nogle af os sivede – som *Saxtorph* siger – over til »Erik den Røde«, hvor *Per Salting '73* pludselig dukkede op; det blev stemningen såmænd ikke spor værre af, thi også han havde meget på hjerte.

Paul Rantzau.

Spisesalen restaureres i sommerferien 1988

Kortfattet redegørelse vedrørende SPISE-SALENS restaurering.

Spisesalens lofts- og vægdekorationer er udført af dekorationsmaleren Georg Christian Hilker i årene 1862-63.

I årene 1906-07 foretog malermester Møllmann & Co. en opfriskning af dekorationerne, og sandsynligvis var det ved denne lejlighed, at der blev gennemført visse ændringer, især ved vægdekorationerne.

Loftet, som er udført med limfarve, er dekoreret som en spalier med slyngplanter, vin og humle, og med fugle i flugt i de frie felter mellem plantevæksten. Loftsdekorationerne er relativt ubeskadigede.

Væggene er oliemalede i en ret tung, gul farve, der må formodes at være en forvanskning af den oprindelige farve. De 6 fritstående søjler i rummet er malede i sort, rødt og gråt, hvilket næppe er oprindeligt fra Hilkers tid. I vinduesnicherne og de nicher i vestvæggen, der modsvarer østvæggens vinduesnicher, er der i lysningerne malet forskellige danske planter (hassel, solbær, ribs, ærter, hyben m.v.). Disse dekorationer ser ud til at være originale.

På nichernes bund er der malet joniske søjler, der bærer bjælker og danner en plads, således at man, når man sidder i spisesalen, kan forestille sig, at man sidder i en antik romersk have, i skyggen af vin og humle, ser ud på landskabet, der indeholder forskellige arkitektoniske kreationer, måske antyder de en brønd, en kultplads eller stedet, hvor en statue skulle stå. På nordvæggen, mellem de to fløj-døre, er en malet niche, hvor perspektivisk opstillede søjler med bjælker danner en plads. På denne plads anbragte Hilker oprindeligt en figur, der formodes at være det antikke symbol for gudinden Artemis.

Såvel »Artemisstøtten« som de doriske søjler, der på samme nordvæg er malede som en visuel fortsættelse af de seks søjler, der bærer de langsgående søjler i salen, angives at være blevet over-

malet i 1906-07. Også søjlemotiverne i vestvæggens nicher er ændrede i forhold til det oprindelige.

De påtænkte restaureringsarbejder omfatter udførelse af nødvendige pudсреparationer på vægge, sikring af løst siddende loftspuds og tørrensning af vægge og loft. Den hvide bund på loftet og væggenes gule farve genopmales, ligesom de 6 søjler.

Nærmere beskrivelse af arbejderne, herunder den konservatormæssige behandling af dekorationerne afventer en farvearkæologisk undersøgelse.

Redstrup, den 19. april 1988.

Karsten Rønnow.

»Bogtrykkerne ved Sorø Akademi«

Her i Christian IV's jubilæumsår kan det have interesse at vide, at kongen allerede i 1640 lod oprette et bogtrykkeri ved sit akademi i Sorø. Ved fundatsen for Sorø Akademi af 10. maj 1643, der afløste den ældre fundats for det ridderlige akademi af 1623, oprettede kongen nemlig Sorø Akademi som det første universitet uden for København.

Ved et universitet skal der naturligvis være et bogtrykkeri, og det blev oprettet allerede i 1640 på professorernes indtrængende bønner, og i en tid, hvor akademiet var levedygtigt, var der da også stadig en bogtrykker knyttet til akademiet.

Bortset fra enkelte til dels utrykte examensopgaver ved biblioteksskolen er dette den første bog, der behandler bogtrykkerens liv og virke i provinsen, men dog i nær tilknytning til det soranske universitet. Vanskelighederne ved oprettelsen og den daglige drift samt også produktionen af professorernes arbejder, derunder bl. a. Sorø Oplysningens store litterære produktion i sidste halvdel af 1700-tallet blive indgående belyst og gjort levende gennem

de ellers hidtil utrykte kongelige breve og reskripter.

Bogen er rigt illustreret og vil antagelig udkomme omkring den 10. juni d.å. Forordet er skrevet af dr. phil. Erik Dal, og bogen er udgivet på Finn Jacobsens forlag i København med støtte af VELUX FONDEN af 1981. Trykningen sørger Special-Trykkeriet Viborg a-s for. Prisen anslås foreløbig til ca. 185,- kr.

Hans Birger Mitens (tv.), Theodor Suhr (th.) fotograferet i »Baldurs« have den 31. maj 1986.

Johannes Theodor Suhr

31. marts 1923 – 7. april 1988

Det var med stor sorg, at jeg den 8. april i år erfarede om min gode studenterkammerats bortgang.

Theodor indkom i 1. mellem i 1934 og gik således 7 år på skolen.

Personlig lærte jeg Theodor at kende, da jeg selv begyndte i 1.g i 1938. Begge var vi soranere af anden generation, og vi fandt hurtigt sammen i en mindre gruppe nysproglige, hvis sammenhold vi har bevaret igennem alle årene.

Theodor var en ægte soraner i ordets bedste betydning. Han deltog i alle vore jubilæer med lune, liv og sjæl. Ikke mindst mindes jeg skolens 400 års jubilæum i Sorø den 31. maj 1986, hvor jeg og

Wessman for sidste gang havde en dejlig dag sammen med Theodor.

Æret være Theodor's minde.

Hans Birger Mitens (41).

Johan Georg Madelung (S 34)

»Johan Georg« døde den 19. april 1988. Blandt kammeraterne fra studenterholdet 1934 var han både agtet og frygtet. Førstnævnte p.g.a. sin begavelse, sidstnævnte p.g.a. evnen til at se andres svagheder og få smilet frem hos dem, det ikke gik ud over. Med årene blev Madelung mildere og venligere, og han var en trofast deltager i alle vore jubilæumsfester. Vi, der livet igennem bevarede kontakten med ham, vil mindes ham som en god ven, der altid var optimist – trods personlige sorger – og som altid havde en både klog og munter kommentar til enhver situation.

Flemming Valeur-Nissen (S 34).

Soransk værelsesformidling

Gamle soranere, der er interesserede i at leje værelser ud til uddannelsessøgende, bedes sende mig en kort beskrivelse af værelset og dets beliggenhed samt oplyse den ønskede pris og deres telefonnummer, helst inden 1. august.

Uddannelsessøgende soranere, der ønsker at leje et værelse, kan henvende sig *skriftligt* til mig med oplysning om, hvor og fra hvornår de ønsker at leje. De vil så (forhåbentlig) få at vide, hvor der er et ledigt værelse, og må så selv tage kontakt til udlejeren.

Da værelsesformidlingen foregår uden gebyr, vil administrationen blive holdt på et minimum. Udlejere og lejere vil kun høre fra mig, hvis der er kontakt, jeg opretter ingen venteliste, og 15. september ophører værelsesformidlingen igen; hvis man ikke har hørt fra mig inden den dato, kommer man ikke til at høre fra mig (i den sammenhæng, i hvert fald) før næste år til samme tid.

*Per Salling,
Højgårdstoft 264,
2630 Tåstrup.*

Soranske dødsfald

VERNER IMMANUEL JENSEN (1928)

15. maj 1913 – 14. oktober 1983

PER SUHR HENRIKSEN (R 46)

3. november 1929 – 14. juni 1986

AAGE HØFLER (R 19)

7. februar 1902 – 14. februar 1988

JOHANNES THEODOR SUHR (S 41)

31. marts 1923 – 7. april 1988

STEFAN GUSTAV KROG-MEYER
(S 49)

17. juli 1931 – 9. marts 1988

Runde fødselsdage i juni 1988

1. Frimærkehandler Frederik Boserup (f. 38, R 55), 1105 North Flower Str., Apt. 16, Santa Ana, Cal., USA.
1. Vognmand Børge Corell (f. 13, '28), Holbækvej 22 A, 4180 Sorø.
3. Overforv. Geert de Place (f. 28, R 45), Nyhøjsvej 20, 2630 Tåstrup.
4. Repr. Niels Jacobsen (f. 38, R 55), ska. Birkedalsvej 5, 3500 Værløse.
4. Fhv. rektor Ejnar Sneskov (f. 13, S 31), Valkendorfsvej 9, 5700 Svendborg.
5. Fhv. rektor Torben Refn (f. 13, S 31), Sandbjergvej 31, Søvind pr. 8700 Horsens.
9. Læge Flemming Borch Jensen (f. 28, S 47), Æblevænget 3, 5900 Rudkøbing.
10. Forsikr.dir. Carl Højbjerg Frederiksen (f. 28, R 46), 1007 King Dr., El Cerrito, Cal., USA.
12. Bager Preben Pilemann (f. 18, '34), Thiesensallé 15, 4220 Korsør.
14. Peter Axelsen (f. 38, R 55), ska. Hvidovre Strandvej 183, 2650 Hvidovre.
15. Læge Jørgen Loller (f. 28, S 47), Lillevangsparken 19, 4200 Slagelse.
15. Adv., vicekons. Ole Olsen (f. 28, S 47), Parkvænget 13, 2920 Ch.lund.
15. Mag.art. Bjørn Poulsen (f. 18, S 37), Viggo Rothes Vej 7A, 2920 Ch.lund.

16. Kunstmaler Einar Mogensen (f. 13, '28), ska. Kronprinsensvej 12, 2000 F.
16. Dr.agro. Chr. Stapel (f. 03, R 19), Ulrikkeborg Plads 1, 2800 Lyngby.
18. Handelschef Arne Hansen (f. 18, R 35), Nørresund 16, 3760 Gudhjem.
18. Civ.ing. Chr. Mourier (f. 18, S 36), Rødbjerggård, Havreholm pr. 3170 Hornbæk.
18. Mag.art. Niels Sterum (f. 38, S 56), Kløvervej 10, Assentoft pr. 8900 Randers.
19. Kasserer Kai Roy Frandsen (f. 03, R 21), Samsøgade 2, 2100 Kbh. Ø.
19. Systeming. Magnus Stallknecht (f. 38, S 57), Søllerød Park 11-11, 2840 Holte.
21. Michael Segelcke (f. 08, '21), »Alsacia«, Av. Xavier de Almeida, 148 Anapolis, 90 Brasil.
22. Trafikflyver Torben Wielandt (f. 38, S 57), Søvang 28, 2970 Hørsholm.
23. Cand.mag. Frede Bording (f. 08, S 27), Dag Hammerskiølds Allé 38, 2100 Ø.
23. Fabr. Jens Bastue Jacobsen (f. 08, '24), Øster Søgade 31, 1., 1357 Kbh. K.
25. Skoleinsp. Eyvind Jacobsen (f. 13, S 31), Ejler Urnes Vej 18, 4300 Holbæk.
25. Tandlæge Niels Steen Jensen (f. 38, S 56), Peter Dams Vej 34, 4180 Sorø.
26. Maskining. Finn Ejlersen (f. 38, R 55), Kajakvej 3, 4040 Jyllinge.
26. Gross. Hilmer Pedersen (f. 08, '24), Baunegårdsvej 78, 2900 Hellerup.

»ska«: sidste kendte adresse: Evt. oplysning til Per Salling, Højgårdstøften 264, 2630 Tåstrup, tlf. 02 99 78 58.

Runde fødselsdage i juli 1988

1. Cand.jur. Gunnar Feldman (f. 28, R 44), A. F. Kriegers Vej 5 C, 2100 Kbh. Ø.

4. Journalist Ole Arnfast (f. 28, '43), c/o Director Tove Arnfast, Bethesda Memorial Hospital, 2815 South Seacrist Boulevard, Boynton Beach, Florida 33435, USA.
4. Sognepræst Johs. Wolf (f. 18, S 37), Mikkeldal Park 18, 1. th., 2980 Kokkedal.
9. Red. Harald Skodshøj (f. 03, S 21), St. Mogens Gade 7, 8800 Viborg.
10. Operasanger Claus Nørby (f. 38, R 56), Etlarsvej 9, 1814 Frederiksberg C.
11. Fhv. forstander Vagn Fenger (f. 08, '21), Kristianssædevej 6, Vr.Skørringe pr. 4930 Maribo.
11. Læge Karl Rom (f. 18, S 37), Søndermarksvej 63, 9800 Hjørring.
13. Manuf.handler Finn Stege (f. 28, R 47), Peter Dams Vej 23, 4180 Sorø.
14. Tandlæge Bodil Strarup (f. 08, S 26), Alleen 11, 1., 4180 Sorø.
18. Dir. Vilhelm Heilmann (f. 08, R 24), Skovshovedvej 23 B, 2920 Ch.lund.
18. Cand.pharm. Torben Fr. Haase (f. 18, '32), Svanemøllevej 61, 2900 Hellerup.
20. Civ.ing. Helle Algreen-Ussing (f. 38, S 56), Solbjergvej 95, Ø.Hurup pr. 9000 Aalborg.
20. Søren Hansen (f. 38, S 57), Juni Allé 90, 2730 Herlev.
23. Skibsreder Henning Sonne Jakobsen (f. 13, S 32), Sibeliussgatan 11 A-9, SF-00250 Helsingfors 25, Finland.
23. Gdr. Jakob Kejlskov Jørgensen (f. 13, R 29), Poppelvej 1, 4060 Kirke-Såby.
23. Lektor Bent Kisbye-Hansen (f. 28, S 46), Teglbakken 67, 8270 Højbjerg.
26. Viceskoleinsp. Erik Juhl (f. 18, S 37), Grøndals Parkvej 22, 2720 Vanløse.
26. Dommer Erik Bruun de Neergaard (f. 18, S 36), Nordtoft 48, Hasseriis pr. 9000 Aalborg.
27. Kunstmaler Arne Johannesen (f. 08, R 24), Gøngehusvej 250, 2950 Vedbæk.
28. Møbelhandler Georg Bjødstrup Jensen (f. 18, '33), Kirkevænget 6, Pedersborg pr. 4180 Sorø.
31. Sølvsmed Max Brammer (f. 38, R 55), Vestergade 18, 4600 Køge.
31. Lærer Flemming Nielsen (f. 38, S 57), Parnasvej 36, 4180 Sorø.

Runde fødselsdage i august 1988

2. Reprs. Erik Olesen (f. 38, R 54), Bellisvej 9, 3600 Frederikssund.
3. Tandlæge Arne Nielsen (f. 28, S 46), Østergade 25, 8850 Bjerringbro.
3. Prof. Svend Skyum-Nielsen (f. 18, S 37), Christinelundsvej 41, 4720 Præstø.
5. Ove Chr. greve Moltke (f. 08, S 37), C. C. 29, c/p 1667, Tortuguitas, Prov. Buenos Aires, Argentine.
6. Skuesp. Lars Bloch (f. 38, S 56), 12, Via Vascello, Roma, Italien.
11. Fuldm. Sv. Erik Koch Sørensen (f. 18, '34), Malmbergsvej 30, 2840 Holte.
11. Org. Ebbe Truelsen (f. 38, S 57), Parkvej 2, 4200 Slagelse.
13. Hortonom Niels Hvass (f. 38, S 59), Ellebakken 2, 2900 Hellerup.
13. Civ.ing. Jens R. Rørth, Læssøesgade 4, 5000 Odense C.
14. Lærer Nis Andersen (f. 28, S 47), Gavnøvej 13, Dronningborg pr. 8900 Randers.
14. Dir. John Ipsen (f. 38, '53), Pilehøjvej 57, 2750 Ballerup.
14. Sognepræst Erik Sinding-Jensen (f. 28, S 48), Præstegården, 4070 Kirke-Hyllinge.
18. Anlægsgartner Erik Bergstrøm (f. 13, R 30), Jægersborg Allé 170, 2820 Gentofte.
19. Tandlæge Ib Braes (f. 28, S 48), 12 McDonnell Str., 2895 Forbes, N. S. W., Australien.
20. Forp. Bjørn Abel (f. 08, S 27), Benløse By 14 A, 4100 Ringsted.
21. Bankbest. Gert Elmark (f. 38, R 55), Søndervej 16 A, 2750 Ballerup.
21. Afd.leder Hans Egede Saabye (f. 28, R 46), Troldstien 7, 2730 Herlev.
22. Sekr. John Leth Hansen (f. 38, S 58), Enebærhaven 27, 2620 Albertslund).

22. Arkitekt Ib Marcussen (f. 18, R 34), ska. Falkonér Allé 124, 2000 Fr.berg.
22. Mag. scient. Johs. C. Troelsen (f. 13, S 31), Rua Sarg. Astrolabio, 108, Bairro Pituba, cep. 40000, Salvador, Bahia, Brasilien.
- 23. Lektor Jens Damgaard Sørensen (f. 03, lærer), Rugbjerg Allé 11, 4400 Kalundborg.
23. Orlogskapt. Paul Langballe (f. 18, '34), Holsteinsgade 17, st., 2100 Ø.
24. Esbern Mirner (f. 28, S 47), 28 Diablo Circle, Lafayette, Cal. 94549, USA.
24. Kons. Aage Rørbæk (f. 38, R 55), Nørrevænget 1 B, 3500 Værløse.
24. Lektor Henrik Schovsbo (f. 38, R 54), Solsortevej 28, 4300 Holbæk.
26. Skoleinsp. Johs. Johansen (f. 18, R 54), Fægangen 10, 4180 Sorø.
26. O.læge Palle Taarnhøj (f. 18, S 37), Billesborgvej 31, 4600 Køge.
29. Dommerfuldm. Carl Henning Henningsen (f. 18, S 36), Scharlingsvej 13, Strib pr. 5500 Middelfart.
29. Lrs. Johs. Vedel (f. 13, S 31), Broby Overdrev 13, 4180 Sorø.

»ska.«: sidste kendte adresse. Rettelser, tilføjelser og andre kommentarer til listen bedes sendt til Per Salling, Højgårdstoftens 264, 2630 Tåstrup, tlf. 02 99 78 58.

Sommerfrokosterne

De fleste sommerfrokostgængere foretrækker at mødes under lindetræernes lysegrønne løv, mens sommervindens sagte susen akkompagnerer kølige pilsnerser frydefulde rislen i de strakte struber, og spurvene smutter om mellem bordene på jagt efter smuler fra de riges bord – kort sagt, i et eller andet udendørs etablissement. Da der samtidig er en del, der har sukket længselsfuldt efter Fre'sberg, slår vi to fluer med ét smæk: *Juli- og augustfrokosterne* (der falder på henholdsvis 7.7. og 4.8.) afholdes i år i *Hansens gamle Familiehøve*, Pile Allé 10-12. (Det er den af

haverne, der ligger nærmest Frederiksberg Runddel). Tidspunktet er som sædvanligt kl. 12,00.

Der er *ikke* indbudt talere til de to udendørs frokoster.

Septemberfrokosten afholdes som normalt på Restaurant Prag på hjørnet af Amagerbrogade og Prags Boulevard torsdag den 1. september kl. 12,00.

Per Salling.

MEDLEMSKONTINGENTEN

er af generalforsamlingen fastsat til kr. 90,- i 1988. For medlemmer fra og med årgang 1981 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år, dog kun kr. 55,-. Medlemmer, som aftjener deres værnepligt, er kontingentfri et år, når meddelelse herom gives til:

Soransk Samfunds kasserer:	Kontingent m.v.
Direktør Finn Harlang	SOR-data
Dronningens Tværgade 30	Soransk Samfund
1302 København K.	Dr. Tværgade 30
Telefon 01 13 86 66	1302 København K.
Postgiro 4 00 17 10	Kontingent:
	giro 3 27 13 07

OBS – Årgang 87 er kontingentfri.

Adresseændring skal i Skandinavien ske til det lokale postkontor (udenfor Skandinavien direkte til kassereren).

OBS – BETALING

Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Finland, Sverige og i Island fremsendes fortrykte girokort. Udlandssoranere bedes **indbetale kontingent i check, trukket på en dansk bank**, da Samfundet ellers må betale **30,00 kr.** for at veksle en udenlandsk check. Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde u/ yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
03 63 08 57 (bedst 18-19)

SORANERBLADET: Administration

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 Kbh. K.
01 13 86 66

Sorø Bogtrykkeri APS
Alleen 9, 4180 Sorø
03 63 05 75

ISSN 0903-1340

2079

1371

00

J RØDGAARD HANSEN

KYSTVEJEN 34
4400 KALUNDBORG

Adressændringer og re-
klamationer rettes i Skan-
dinavien til det lokale
postkontor.

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

4300 HOLBÆK
Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG
Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.
Autogården
(03) * 41 11 22

- Stedet vi mødes

HOTEL POSTGÅRDEN

Leslie Christensen

Telf. 03 63 22 22

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug ^A/_s

Pindstrup

8580 Ryomgård

Telefon (06) 39 61 00

SAAB DACIA

Salg - Service

Aut. -forhandler
NIELS THIELE

Automobiler
STENLØSE

Tlf. (02) 17 00 72